

SPEEL IN HET BOS

EEN NATUURLIJKE SPEELPLEK
IN JOUW GEMEENTE

VBV

WAT

Elke gemeente zou minstens één speelzone moeten hebben: een plek in een bos of een natuurreservaat waar kinderen vrij kunnen ravotten. Dit kan op openbaar, maar ook op privédomein. De afbakening moet steeds in goed overleg met alle betrokkenen gebeuren. En eenmaal afgebakend is een leuke inspeeldag heel belangrijk.

Deze fiche en bijbehorende actiekits leggen concreet uit hoe je een speelzone realiseert. Als je een nieuw speelbos wil aanleggen, kan je best eerst de fiche over bosplantacties raadplegen.

DOEL

- De realisatie van minstens één speelzone, een speelplek in een bos of een natuurreservaat waar kinderen naar hartenlust in de natuur kunnen ravotten.
- Kinderen de natuur laten (her)ontdekken en aanleren zorgzaam om te gaan met de natuur om hen heen.
- Speelkansen creëren én bouwen aan het draagvlak voor natuur bij de volwassenen van morgen.

DOELGROEP

- Plaatselijke jeugd en jeugdverenigingen, scholen, buurtkinderen

UITVOERDER(S) EN MOGELIJKE PARTNERS

Gemeente, lokale jeugdverenigingen, scholen, jeugdraad

LINK SO

Thema: natuur

Niveau: project

AAN DE SLAG

Het aanduiden van speelzones gebeurt in overleg met de boscijneers en bosbeheerders, lokale milieu- en jeugdverenigingen, de lokale milieuadviesraad, de jeugdraad en het Agentschap voor Natuur en Bos, dat instaat voor de goedkeuring. Naast gemeentebossen komen ook andere openbare bossen en privébossen in aanmerking als speelzone. In de volksmond worden speelzones ook wel 'speelbossen' genoemd. Deze term is misleidend, want speelzones kunnen ook in natuurreservaten gerealiseerd worden.

Eens de procedure rond is, nodig je alle kinderen van de gemeente uit om samen het nieuwe speelbos in te spelen. In de actiekits vind je: een stappenplan, achtergrondinformatie, praktische tips en kant-en-klare documenten om het hele proces vlot te doorlopen.

GETUIGENIS(SEN)

“Het is leuk om de spelende kinderen in onze speelzones te observeren. Ze zijn creatief met alles wat ze er vinden: ze maken kampen, bouwen aan de takkenwallen en hollen van de heuveltjes. En, ze maken vooral heel veel plezier. Het is prettig om zien dat dit nog mogelijk is in een wereld waar kinderen maar al te vaak aan een TV- of computerscherm gekluisterd zitten.”

(Antonia Geerts, milieudienst, Stad Aalst)

TANDEM

Tandem is: Bond Beter Leefmilieu, CVN, Dialoog, Ecolife, Natuurpunt, Velt, VBV, Vibe en WWF.

Twekerkenstraat 47 - 1000 Brussel
02 282 19 40 - info@tandemweb.be
www.tandemweb.be

STAPPEN

WAT VIND JE IN DE ACTIEKIT?

1. Informeer je over het hoe en waarom van speelzones	Bijlage 1.1: Actiegerichte handleiding speelzones in bossen Bijlage 1.2: Interessante informatiebronnen
2. Stel een werkgroep samen	Bijlage 2.1: Een niet-limitatieve lijst van mogelijke partners met hun mogelijke opdracht tandem@vbv.be
3. Vraag de VBV om een gratis werksessie/spreekbeurt over het hoe en waarom van speelzones	
4. Stel het project voor op het college van burgemeesters en schepenen	Bijlage 4.1: Voorbeeld collegebesluit voor de aankoop en realisatie van een speelzone
5. Zoek een terrein	Zie stap 1a Actiegerichte handleiding voor speelbossen
6. Stel een timing en draaiboek op	Bijlage 6.1: Enkele basisregels bij het opstellen van de timing Bijlage 6.2: Een voorbeeld van een beknopt draaiboek
7. Zorg dat je beschikt over de nodige vergunningen en toelatingen	
8. Organiseer een inspraakmoment	Bijlage 8.1 tot 8.10: uitgewerkt scenario, handleiding, fotoprojectie, inspraakmethodieken, voorbeeld brieven, voor scholen en jeugdverenigingen
9. Stel een inrichtingsplan op	Bijlage 9.1 tot 9.6: voorbeelden bestaande inrichtingsplannen www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/index.html
10. Vraag, indien nodig, een stedenbouwkundige vergunning aan	
11. Stel, indien relevant, een beplantingsplan op	Zie Tandemkofferfiche 'Sneukelhagen' en/of 'Plant een bos'
12. Maak het kostenplaatje op	Bijlage 12.1: Bundel met subsidiekanalen voor groene speelruimte (Steunpunt Jeugd) Bijlage 12.2: Link met de samenwerkingsovereenkomst gemeenten 2008 -2013
13. Stel een toegankelijkheidsregeling en een bebordingsplan op	Bijlage 13.1: Sjabloon voor een toegankelijkheidsregeling Bijlage 13.2: Voorbeeld toegankelijkheidsregeling Kluisbos (tekst- en kaartgedeelte) Bijlage 13.3: Voorbeeld bebordingsplan Kluisbos Bijlage 13.4: Toelichting bij het bebordingsplan Kluisbos
14. Start de erkenningprocedure voor de speelzone op	www.natuurenbos.be
15. Voer het inrichtingsplan uit	Zie Tandemkofferfiche Plant een bos
16. Zorg voor een infobord	Bijlage 16.1: Voorbeeld bosspelregels Bijlage 16.2 tot 16.4: Pictogrammen
17. Plaats de toegankelijkheidsborden, toegankelijkheidsregeling en eventuele bosspelregels in de speelzone	
18. Organiseer een inspeeldag	Bijlage 18.1: Draaiboek voor spelnamiddag
19. Organiseer een terugkomactiviteit	Bijlage 19.1: Milieukalender
20. Onderhoud de speelzone	
21. Verstuur een evaluatie en verslag naar Tandem	Bijlage 21.1: Evaluatieformulier Tandem